

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA V EDUKAČNÍM PROCESU ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOROVSKÉHO

ŠKOLNÍ PROGRAM EVVO 2024-2028

Anotace

Tento program navazuje na práci s názvem „Ekologická výchova v edukačním procesu Základní školy Borovského“. Práce je zaměřena zejména na začlenění environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty do školního vzdělávacího programu a na tvorbu dlouhodobého plánu EVVO na školní roky 2024 -2028 s aktuální ročním plánem pro školní rok 2024 -2025 na ZŠ a MŠ Borovského, Ve Svahu 775, Karviná- Ráj, 734 01.

V Karviné 1. září 2024

Mgr. Libuša Machurová
koordinátorka EVVO

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Struktura školy	úplná
Adresa školy	ZŠ a MŠ Borovského, Ve Svahu 775, Karviná-Ráj, 734 01
Telefon	596 312 054
E-mail	zs@borovskeho.cz
Internetové stránky	www.borovskeho.cz
Ředitel školy	Mgr. Libor Stáňa
Zástupce ředitele	Mgr. Norbert Barczok
Koordinátor EVVO	Mgr. Libuša Machurová
E-mail koordinátora EVVO	libusamachurova@seznam.cz
Pedagogů celkem	35
Zřizovatel	Statutární město Karviná
Adresa zřizovatele	Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná
E-mail zřizovatele	epodatelna@karvina.cz

Návaznost na plány v předchozích letech

PK – Ch, Fy, PŘ 27. 8. 2024

Termín předpokládaného konání akce	Název akce	Zodpovídá	Splnění
září	Roční plán EVVO pro tento školní rok	Machurová, Plaštiaková	
září	Zahrada 2024	Machurová	
září	Floristická soutěž	Machurová	
listopad	Chemická olympiáda	Plaštiaková	
září - červen	Ekoškola - získání stříbrného certifikátu	Machurová, Plaštiaková, Zifčáková	
září - červen	Zavádění do výuky, přírodovědných předmětů, praktická cvičení a badatelský orientované postupy	vyučující F, Ch, PŘ, EkoP, Seminář z přírodovědných předmětů	
září - červen	Ekologizace školního provozu v rámci projektu „Ekoškola“ (odpady, energie, voda, životní prostředí školy...)	Machurová, Plaštiaková, Zifčáková	
září - červen	Obnovení cedulek s popisem na květináčích k výukovým účelům	Szabó, Szablatura	
září - červen	Projekt Recyklohraní - sběr baterií, elektrozařízení, tonerů, účast na vyhlášených úkolech a projektech	Machurová, Plaštiaková	
říjen	Školní kolo ZOO	Zifčáková	
listopad	Okresní kolo ZOO Ostrava	Zifčáková	
září - červen	Sběr a odvoz papíru, PET víček, elektrozařízení, baterií, tonerů - celoroční soutěž	Machurová, Plaštiaková	
září - červen	Spolupráce s ekologickými centry Tereza, Vita, Lipka, KEV a účast na jejich seminářích, akcích, projektech...	Machurová, Plaštiaková, Zifčáková	
září - červen	Aktualizace nástěnek projektu Ekoškola, Globe, Recyklohraní, Škola udržitelného rozvoje	Machurová, Zvonečková, Plaštiaková	
říjen - květen	Biologická olympiáda	Machurová, Plaštiaková, Zifčáková	
listopad	Čistička odpadních vod - Karviná	Plaštiaková, Machurová	
duben	Akce pořádané v rámci Týdne Země – ekologické programy, vyhlášená soutěž	Machurová, Plaštiaková, Zifčáková	
duben	Floristická soutěž - okresní kolo	Machurová, Plaštiaková	
duben - květen	Archeopark – devatero řemesel	Bardoňová, Dudová	

Termín předpokládaného konání akce	Název akce	Zodpovídá	Splnění
duben - květen	Svět techniky	Bardoňová, Plaštiaková	
duben - květen	Pevnost poznání	Bardoňová, Plaštiaková	
červen	Chemie na hradě	Plaštiaková	
květen - červen	Tandemovou výuku s lvou na hustotu	Bardoňová, Koošová	

Roční plán je doplňován během školního roku o akce, které jsou průběžně nabízeny.

1 DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ŠKOLY V OBLASTI EVVO

1.1 VÝCHOZÍ SITUACE – CHARAKTERISTIKA A ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A OKOLÍ

Město Karviná bývá velice často a oprávněně spojováno s těžbou uhlí, haldami a odkalovacími nádržemi. Nic z toho neprospívá životnímu prostředí. Nutno přiznat, že v posledních letech i zde dochází k jistému pokroku.

Naše škola nesousedí s žádnou šachtou ani jiným průmyslovým podnikem, ale je klasickou sídlištní pavilónovou školou. Postavena byla v roce 1984 na okraji sídliště.

Jsme Základní škola a Mateřská škola s rozšířenou výukou jazyků na ulici Ve Svahu v Karviné-Ráji. Naši školu navštěvuje ve školním roce 2024/25 celkem 465 žáků. Žáci se učí ve 22 třídách – 13 tříd je na 1. stupni, 9 tříd na 2. stupni. Vyučujeme podle programu Základní škola. V některých třídách podle programu Základní škola s rozšířenou výukou jazyků. Žáci zde nastupují do 1. třídy a začínají s výukou anglického jazyka, v 6. třídě přibírají další cizí jazyk – němčinu, francouzštinu nebo ruštinu. Škola je nositelem mezinárodního titulu bronzová Ekoškola, Globe škola a je zapojena do školního recyklačního programu Recyklohraní, který si klade za cíl realizaci zpětného odběru baterií, akumulátorů a elektrozařízení spojených s osvětovou činností v problematice nakládání s odpady ve školských zařízeních v České republice.

V bezprostřední blízkosti školy je málo vhodných míst pro pobyt v přírodě. Nedaleko je lesopark Dubina a Černý les v blízkosti státních hranic s Polskem. Nad školou je nový velký hřbitov. Pro další pobyt dětí v přírodě využíváme v okolí přírodní nádrž Kačok, park Boženy Němcové ve středu města s turistickým informačním centrem a Stanici mladých přírodovědců a novou přírodovědnou učebnu v areálu školy.

2 EKOLOGICKÁ VÝCHOVA V DOSAVADNÍ ČINNOSTI ŠKOLY – VÝCHOZÍ SITUACE

2.1 SOUČASNÉ PRIORITY A SPECIFIKA ŠKOLY VE VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ

Rozvíjet osobnost žáka tak, aby mohl samostatně myslet a svobodně se rozhodovat, učit jej odpovědnosti za vlastní chování a jednání v míře přiměřené jeho věku. Budovat školu jako příjemné a přátelské prostředí pro výchovu a vzdělávání dětí. Zaměřit se na základní učivo, které musí zvládnout všichni žáci. Rozšiřující učivo zařazovat podle schopností žáků. Zajistit především důkladné procvičení a osvojení učiva. Otevřít školu široké veřejnosti, utvářet ji jako centrum vzdělanosti, kultury a sportu.

Prohloubit zaměření školy na ekologii a jednáním každého jedince přispět k obhájení titulu Ekoškola. Ekologický kodex školy si žáci i dospělí budou osvojovat v rámci výuky EVVO. Veškerou svou činností škola směřuje k udržení titulu „Škola udržitelného rozvoje“.

Naplnění hlavní priority je přednostně realizováno průřezovými tématy (environmentální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, mediální výchova) a dalšími oblastmi výchovy a vzdělávání (např. tělesná výchova, rodinná a občanská výchova, Člověk a svět práce, digitální výchova).

Příležitosti:

Ve školním roce 2024/2025 budeme chtít obhájit mezinárodní titul stříbrná Ekoškola a nadále pokračovat v mezinárodním projektu Globe, v dalším ročníku školního recyklačního projektu - Recyklohraní. Nadále svou činnost směřovat k znovu i titulu „Škola udržitelného rozvoje 1. stupně“. Snaha nadále rozvíjet spolupráci s partnerskými školami zapojenými do těchto projektů na republikové i mezinárodní úrovni. Pokusit se o vybudování venkovní přírodovědné učebny v atriu školy a dále vysazovat stromy a keře v areálu školy.

2.2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- Žák se orientuje v zařazování organismů do systému rostlin a živočichů a do ekosystémů.
- Žák pozná a určí typické zástupce z naší přírody, orientuje se i v cizokrajných ekosystémech.
- Žák pracuje s přírodninami, používá lupu, dalekohled a mikroskop.
- Žák vyhledává informace z oblasti EVVO v literatuře a na internetu.
- Žák mikroskopuje a vyhodnotí závěr z pozorování v laboratorní práci.
- Žák ovládá základy anatomie a fyziologie člověka a zásady první pomoci.
- Žák se orientuje v přehledu nerostů, hornin a geologických dějů.
- Žák se zamýšlí nad vznikem a vývojem Země, života a člověka.
- Žák zkoumá vliv různých pracovních činností na přírodu a krajinu.
- Žák se seznámí s ekologicky šetrnými výrobky, biopotravinami a ekologickým zemědělstvím.
- Žák se zapojuje do ochrany přírody.
- Žák diskutuje nad problémy z oblasti ochrany přírody.
- Žák pracuje s denním tiskem, časopisy, informacemi v médiích, s internetem.
- Žák zpracuje referát (samostatně i ve skupinách), zápisy z exkurzí, terénních cvičení, výstav.
- Žák chápe odpovědnost lidstva za změny v přírodě.
- Žák je ohleduplný k hendikepovaným spoluobčanům, mladším spolužákům, starším a nemocným lidem.
- Žák pracuje ve dvojicích, skupinách, týmech.
- Žák sleduje aktuality ve světě, v ČR, v okolí Karviné a Moravskoslezském kraji.

PŘÍLEŽITOSTI:

- ŠVP byl vytvořen v dialogu všech zaměstnanců školy, ŠVP je závazný pro všechny pedagogy školy; tudíž priority školy a VVC v oblasti EVVO by měly být v praxi naplňovány většinou zaměstnanců školy, a to společně dohodnutými a v ŠVP zakotvenými metodami a formami aktivního učení.
- VVC EVVO mají podporu vedení školy.

2.3 METODY A FORMY PRÁCE VEDOUcí K DOSAŽENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ Z EVVO

KOMPETENCE K UČENÍ

- volíme netradiční a nové formy výuky, jejichž těžiště je v přímém pozorování přírody a živých organismů, samostatném získávání informací a jejich prezentaci
- pracujeme s encyklopediemi, klíči, atlasy, EKO Abecedou a vyhledáváme informace na internetu s manuály k daným projektům Ekoškola, Globe, Recyklohraní
- pozorujeme přírodu, pracujeme s lupou, dalekohledem a mikroskopem, pH metry, konduktometry, teploměry, rozborovými sadami, zkoumáme ukazatele životního prostředí v oblasti meteorologie, hydrologie, přízemního ozónu
- využíváme mezipředmětové vztahy, učíme od jednoduchých pojmů ke složitějším
- spirálovitě rozvíjíme získané poznatky

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- řešíme modelové situace přírodních katastrof
- vedeme žáky k ohleduplnému jednání s hendikepovanými či nemocnými lidmi
- zdůrazňujeme význam biodiverzity a ochrany přírody jako životního prostředí organismů (i člověka)
- ukazujeme a procvičujeme první pomoc při úrazech a živelných pohromách
- v rámci mezipředmětových vztahů se zapojujeme do soutěží a akcí literárních, výtvarných, zeměpisných, dějepisných... a zdůrazňujeme propojenost našich kulturních tradic se vztahem k přírodě
- učíme žáky myslet v souvislostech, uvědomit si vlivy globalizace na životní prostředí a nutnost spolupráce lidí (nejen místní, ale i mezinárodní)

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k tomu, aby každou práci vykonávali s ohledem na životní prostředí a trvale udržitelný život, aby dodržovali zásady bezpečnosti a chovali se ohleduplně nejen k sobě a k ostatním spolužákům, ale i k okolnímu prostředí
- diskutujeme nad vlivy různých pracovních činností na přírodu a krajinu
- seznámíme žáky s ekologicky šetrnými výrobky, biopotravinami a ekologickým zemědělstvím
- sledujeme aktuální dění ve světě, v ČR i v okolí Karviné, vlivy činnosti člověka na životní prostředí, nové trendy ve vzdělávání a postupné uvádění našeho ŠVP do praxe vedou učitele k hledání nových, moderních a zajímavých metod a forem práce

PŘÍLEŽITOSTI:

- pedagogové mají nebývalé možnosti ve volbě metod a forem práce. Jejich tvořivost brzdí jen omezené finanční možnosti pro zajištění pomůcek, ale nutno přiznat, že někdy i laxní přístup pedagoga.
- ve větší míře využívání pestré a bohaté nabídky DVPP v oblasti EVVO, dostupnost nabízí pedagogům výjimečné možnosti k získávání nových zkušeností a navázání nových partnerských vztahů mezi školami.
- výchovné a vzdělávací strategie (metody a formy práce) uvedené ve ŠVP naší školy jsou dobrým předpokladem úspěšného rozvíjení klíčových kompetencí žáků, včetně kompetencí environmentálních.

2.4 VYBAVENÍ ŠKOLY A ORGANIZACE PROVOZU

- část, ve které jsou umístěny třídy (kmenové pro druhý stupeň, odborné učebny PŘ, CH, NJ, FJ, AJ, INF, Hv, které jsou zároveň multimediálními učebnami pro druhý stupeň, VV, kuchyňka), kabinety učitelů, školní poradenské pracoviště poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogické pracovníky (školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog), kteří pomáhají řešit vzniklé problémy v oblasti vzdělávací i sociální, pracoviště EEG - BIOFEEDBACK

Metoda Biofeedback je využívána především žáky naší školy, kteří mají potíže se soustředěností, pozorností, hyperaktivitou a se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie...)

- v areálu školy, bude umístěna nová meteorologická budka k zjišťování stavu ovzduší
- sportovní areál se dvěma tělocvičnami (provedená výměna oken za plastová), školním hřištěm a pavilón se pěti odděleními školní družiny, třemi prvními třídami, dílny, učebna ČaSP, učebna 3D, školní kuchyň s jídelnou a výdejovým pultem na saláty a kompoty, relaxační místností, knihovnou, společenskou místností

Vybavení školy je na velmi dobré úrovni, stále se zlepšuje, obnovuje a modernizuje. Učebna přírodopisu, chemie a fyziky, učebna 3D jsou dobře vybaveny. Došlo k rekonstrukci těchto učeben v rámci investic pro rozvoj vzdělávání. Učebna PŘ slouží k pěstování pokojových rostlin. Ve skřínkách vystavujeme pomůcky, modely živočichů, ukázky hornin a minerálů. Na nástěnkách prezentujeme práce a projekty žáků. Probíhají zde laboratorní práce. Učebna je vybavená televizí a pomůckami k měření ukazatelů životního prostředí – pH metry, konduktometry, teploměry,

přístroje na měření spotřeby energie, určovací klíče rostlin a živočichů, manuály k mezinárodním projektům Globe a Ekoškola a k projektu Recyklohraní – EKO Abeceda apod. Kabinet přírodopisu a učebna jsou bohatě vybaveny encyklopediemi, klíči a atlasy, s nimiž děti pracují. Pro práci s výukovými programy a s internetem využíváme některou ze dvou počítačových učeben. Na škole je bohatá květinová výzdoba. Ve škole jsou rozmístěny třídící nádoby na papír, plasty, sklo, nebezpečný odpad, plastové kelímky od jogurtů a mléka, PET víčka, baterie, akumulátory a elektrozařízení. Škola během celého roku sbírá papír a PET víčka, baterie, elektrozařízení, které během roku odveze do sběrných dvorů a finance použije na další ekologické aktivity pro žáky a další vybavení ekologického provozu školy. Škola se zaměřuje na šetření energie výměnou žárovek za úsporné, efektivním využíváním žaluzií podle intenzity světla, svítí se pouze v době vyučování, využíváním slunečního fototerminického systému k ohřevu vody. Další oblastí je šetření vodou a teplem - krátkodobé intenzivní větrání, ústřední topení má funkční nastavení vzduchu pro regulaci – osazení termostatickými hlavicemi (55 okruhů je regulováno termostatickými hlavicemi řízenými počítačem), ekviterní regulace tepla, snížením teploty v místnostech v nočních hodinách, o víkendech i během prázdnin. Ve škole na WC - šetrné splachování - „krátké“ a „dlouhé“ (úsporné splachování na chlapeckých záchodech), dbáme na správné dotažení kohoutků, výměna baterií a osazení – perlátory, došlo k výměně vnitřku splachovačů, proběhla rekonstrukce hlavního vchodu, vchodu do ŠD a jídelny, zadního vchodu, rekonstrukce vchodu do nářadovny. Dále byla zateplena další část školy a provedena výměna oken za plastová. V tělocvičně došlo k rekonstrukci sprch. Byla provedena výměna a izolace pátečního rozvodu teplé a studené vody ve sklepě, oprava a rekonstrukce regulace topení a došlo k výměně centrální kopírky (tiskárny), která je ekologicky a ekonomicky šetrnější, a zároveň byly vyřazeny staré tiskárny.

Naši školu navštěvují žáci z obvodu a ze spádových oblastí a zájemci o náš školní vzdělávací program. V době mimo vyučování nabízíme žákům možnost navštěvování našich kroužků. Nabízíme např. sportovní, rozhlasový, LEGO technický kroužek, kroužek psaní všemi deseti, příprava k přijímacím zkouškám z M a ČJ, floorbal, pěvecký, jazykový. Žáci se podílí na chodu školy prostřednictvím ekotýmu, žákovské samosprávy, rozhlasové (redakční rady), která se schází jednou za měsíc. Své nápady (jejich realizaci) a připomínky mohou také sdělovat koordinátorovi EVVO, členům ekotýmu (v průběhu školního roku, na společných schůzkách), školnímu speciálnímu pedagogovi, školnímu metodikovi prevence.

PŘÍLEŽITOSTI

Naším cílem je přeměnit v budoucnu okolí školy tak, aby zde kromě místa pro výuku pěstitelských prací byly vysazeny jehličnaté a listnaté stromy, včetně stromů ovocných. Škola bude nadále usilovat o obhájení mezinárodního titulu stříbrná Ekoškola, Globe škola a Škola udržitelného rozvoje.

2.5 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor ve školním roce 2024/2025 má 35 členů. Je tvořen začínajícími i zkušenými pedagogy. Ve škole pracuje výchovná poradkyně, školní speciální pedagog, metodik prevence sociálně patologických jevů, ITC koordinátor, koordinátor EVVO, koordinátor ŠVP. Koordinátor EVVO je současně koordinátorem projektů Ekoškola, Globe a Recyklohraní. Ve škole je 96,875 % aprobovaných nebo vysokoškolsky vzdělaných učitelů. Většina učitelů se dále vzdělává jak ve svém oboru, tak v oblasti kritického myšlení, empatických reakcí, týmové spolupráce, evaluace školy, EVVO, k práci na Activ Inspire apod.

Koordinátor EVVO se podílí na dlouhodobém (na školní roky 2024 - 2028) i ročním plánu EVVO, plánu činnosti předmětové komise přírodopisu, ekologických praktik, předmětu Člověk a svět práce – pěstitelství. Spolupracuje také s kolegy na prvním i druhém stupni, kteří mají hlubší zájem o EVVO. Škola má celoroční plán Ekoškoly rozpracovaný do čtyř základních témat: voda, energie, odpady a prostředí školy. S pedagogickým sborem úzce spolupracuje ekotým školy tvořený žáky, pedagogy, vedením školy, správními zaměstnanci ekonomického úseku.

V oblasti EVVO doporučujeme další vzdělávání kolegům na 1. i na 2. stupni, seznamujeme je s nabídkami různých školicích středisek a také přímo na škole pořádáme akce pro učitele přírodopisu a zájemce o tuto problematiku. Dobrá je spolupráce koordinátora EVVO s předsedy předmětových komisí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- předkládáme žákům problémy z oblasti ochrany přírody, diskutujeme nad modelovými situacemi či příklady z praxe a snažíme se žáky vést k řešení problému
- pracujeme s denním tiskem, časopisy, informacemi v médiích, s internetem, manuály
- pracujeme s aktuálními informacemi a vedeme žáky ke kritickému myšlení
- učíme žáky zpracovat referát samostatně i ve skupinách, pracovat s moderními zdroji i s literaturou, ověřovat věrohodnost získaných poznatků a prezentovat výstupy (aktuality, referáty z exkurzí, terénních cvičení, ekologických kurzů, z výstav, na zadané téma, na zvolené téma)
- hodnotíme kvalitu referátů a příspěvků, vedeme žáky k tomu, aby čerpali studijní materiál z více zdrojů a uměli je zpracovat
- respektujeme právo na odlišný názor a nesprávné názory se snažíme logicky vyvrátit
- diskutujeme o odpovědnosti člověka za změny v přírodě a o možnostech nápravy

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- pořádáme besedy s odborníky a diskuze na téma ochrany přírody a problematiky životního prostředí
- vyžadujeme, aby žáci jasně formulovali svůj názor, srozumitelně odpovídali na otázky a tvořili souvislé úvahy týkající se přírody a trvale udržitelného života
- organizujeme akce pro veřejnost v rámci Týdne Země a podílíme se na úklidu různých lokalit ve městě Karviná
- žáci připravují relace do rozhlasu o významných dnech životního prostředí a seznamují svoje spolužáky s aktualitami nejen z přírody, ale i řešením problematiky čtyř základních témat Ekoškoly: voda, energie, odpady a životní prostředí školy, rozšířených témat: doprava, šetrný spotřebitel, dalších témat: klimatické změny, biodiverzita
- účastníme se biologické olympiády a soutěže pořádané Stanicí mladých přírodovědců každoročně na určité téma z přírody
- pořádáme krátkodobé i celoroční akce a soutěže pro žáky školy ve sběru papíru, PET víček, baterií, elektrozařízení
- spolupracujeme s předměty český jazyk (např. ve slohových pracích žáci popisují ukázky přírodnin z našich sbírek, postup laboratorní práce, píše úvahu na téma Ochrana životního prostředí v mém městě a kraji, zapojení do literárních a výtvarných soutěží s problematikou životního prostředí)
- účastníme se projektu – Zasad' strom, keř, bylinu....
- pořádáme každoročně školy v přírodě
- účastníme se konferencí po internetu s tématem životní prostředí
- účastníme se úkolů k projektu Recyklohraní

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- zkoumáme a vyhledáváme odpovědi na úkoly ve skupinách, umožňujeme žákům vyzkoušet různé role v týmu
- vhodné laboratorní práce řešíme ve skupinách, vedeme žáky k týmové spolupráci
- prezentujeme získané poznatky, řešení problémů a projektů před třídními kolektivy, vedeme žáky k diskuzi na dané téma

PŘÍLEŽITOSTI:

Naším cílem je i nadále vtahovat do ekologického života školy co nejvíce žáků, pedagogů, správních zaměstnanců, rodičů, veřejnost...

Motto: „Čistá příroda a zdravé děti – škola pro třetí tisíciletí“

aneb „Škola poznávání a aktivního zdravého pohybu“

3 PRIORITY A SPECIFIKA ŠKOLY VE VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 DLOUHODOBÝ CÍL: ROZVÍJET OSOBNOST ŽÁKA

Dlouhodobým cílem je rozvíjet osobnost žáka tak, aby mohl samostatně myslet a svobodně se rozhodovat, učit jej odpovědnosti za vlastní chování a jednání v míře přiměřené jeho věku, budovat školu jako příjemné a přátelské prostředí pro výchovu a vzdělávání dětí, zaměřit se na základní učivo, které musí zvládnout všichni žáci, a rozšiřující učivo zařazovat podle schopností žáků, zajistit především důkladné procvičení a osvojení učiva, otevřít školu široké veřejnosti, utvářet ji jako centrum vzdělanosti, kultury a sportu.

3.2 DLOUHODOBÝ CÍL: PROHLouBIT ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Dalším dlouhodobým cílem je prohloubit zaměření školy na ekologii a jednáním každého jedince přispět k obhájení titulu Ekoškola. Ekologický kodex školy si žáci i dospělí budou osvojovat v rámci výuky EVVO i v každodenním životě školy. Veškerou svou činností škola směřuje k udržení titulu „Škola udržitelného rozvoje“.

3.3 DLOUHODOBÝ CÍL: NAPLNĚNÍ HLAVNÍ PRIORITY

Dlouhodobý cíl naplnění hlavní priority je přednostně realizován průřezovými tématy (environmentální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, mediální výchova) a dalšími oblastmi výchovy a vzdělávání (např. tělesná výchova, rodinná a občanská výchova, Člověk a svět práce).

3.4 CÍLE V OBLASTI VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ

Žák (absolvent naší školy) vnímá život jako nejvyšší hodnotu, jedná zodpovědně ve vztahu k biosféře, aktivně chrání přírodu a přírodní zdroje. Žák si osvojí zdravý životní styl a vnímá estetické hodnoty prostředí. Je tolerantní k okolí a ohleduplný k přírodě. Má základní znalosti o biosféře a podmínkách života na Zemi. Je si vědom možného ohrožení a uvědomuje si chyby, kterých se lidstvo na biosféře dopustilo. Žák chápe základní vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím.

3.5 UPLATŇOVANÉ METODY A FORMY PRÁCE

DLOUHODOBÝ CÍL: PRŮŘEZOVÉ TÉMA ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA JE ZAČLENĚNO DO ŠVP

Dílčí cíl 1:

Průřezové téma environmentální výchova je integrováno do většiny vzdělávacích oblastí i do mimoškolních aktivit

Ukazatel naplnění:

- evidence ŠVP jednotlivých předmětů za ročníky a měsíčních plánů podle ŠVP
- výuka podle Frause v Př – celková koncepce odpovídá požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělání
- vyučování pěstitelských prací v 6. a 7. ročníku v rámci předmětu Člověk a svět práce – pěstitelství
- pravidelné informace z akcí environmentální výchovy, třídní schůzky...
- rozhlasové relace – EKO okénko (jednou měsíčně)

- rozhlasové relace o významných dnech pro životní prostředí a aktivitách v rámci projektů Ekoškola a Globe, Recyklohraní

Dílčí cíl 2.

Průřezové téma environmentální výchova je součástí nabídky povinně volitelných předmětů a zájmových útvarů

Ukazatel naplnění:

- předmět Ekologická praktika pro 6., 7. ročník minimálně 1 hodinu týdně,
- Člověk a svět práce – pěstitelství
- zájmový útvar „Biologická olympiáda pro daný školní rok“, kategorie C, D“
- zájmový útvar „Biologie člověka“

Dílčí cíl 3.

Průřezové téma environmentální výchova realizujeme různými projekty

Ukazatelé naplnění:

- týdenní ekologické kurzy pro žáky druhého stupně a seznamovací a stmelovací
- pobyty žáků v přírodě
- účast na projektech Ekoškola, Globe, Recyklohraní
- celoškolský projekt Den Země v rámci Týdne Země
- školy v přírodě žáků 1. stupně (jednou během docházky dětí na 1. stupeň)
- účast na projektech a akcích Terezy, Lipky, Vity, M.R.K.E.V, KEV aj. (alespoň jednou ročně na 1. i na 2. stupni)

DLOUHODOBÝ CÍL: VÝUKA ROZMANITÝMI MODERNÍMI POSTUPY, METODAMI A FORMAMI PRÁCE

Dílčí cíl 1:

Žáci získávají své poznatky na výukových programech, exkurzích, vycházkách, školách v přírodě...

Ukazatelé naplnění:

- exkurze žáků – ekosystémy (během školního roku)
- exkurze žáků do stanice přírodovědců na výukové programy – dle nabídky
- exkurze do ZOO v Ostravě
- exkurze žáků 9. tříd do mineralogického muzea v Ostravě
- zeměpisné exkurze žáků 8., 9. tříd
- exkurze žáků do Planetária v Ostravě
- dvou - až čtyřdenní výlety s ekologickým zaměřením pro žáky 5. až 9. ročníku
- zahraniční exkurze a pobyty do partnerské polské a francouzské školy (nejméně jednou za dva roky pro žáky 2. stupně)
- exkurze do úpravní pitné vody a čističky, na frýdeckou skládku, do elektrárny v Dětmovicích, do elektrárny Dlouhé Stráně, hornického muzea na Landeku
- účast na výstavě Zahrada 2024
- výuka v multimediálních učebnách na interaktivních tabulích
- výuka s interaktivními učebnicemi Př, F, CH

Dílčí cíl 2:

Žáci získávají své poznatky účastí na projektech a pravidelných akcích školy

Ukazatelé naplnění:

- projekty Terezy (mezinárodní projekt Globe, Ekoškola , Recyklohraní – celá škola)
- ochrana zvířat (v rámci péče o živočichy na 1. i 2. stupni)
- mikulášský jarmark (tradiční akce, výrobky z přírodních materiálů)
- „Putování po škole“ (zápis dětí do 1. tříd, starší spolužáci provází budoucí prvňáčky)
- „Moje první školička“
- „Den napříč školou“ (březen, květen – celá škola – každý rok jiné téma)
- zapojení do dalších projektů a akcí Terezy, Vity.... (dle aktuální nabídky)

Dílčí cíl 3:

Učitelé inovují a rozšiřují své metody a formy práce

Ukazatelé naplnění:

- pravidelné schůzky předmětových komisí, DVPP v oblasti EVVO a metod a forem práce
- spolupráce s KEV, členství v síti M.R.K.E.V, Tereza, Lipka, Vita ...

3.6 CÍLE V OBLASTI VYBAVENÍ ŠKOLY A ORGANIZACE PROVOZU

DLOUHODOBÝ CÍL: PROVOZ ŠKOLY JE ŠETRNÝ K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ. ŠKOLA SE PŘEDEVŠÍM ZAMĚŘÍ NA ŠETŘENÍ A NEVYTVÁŘENÍ ODPADU.

Dílčí cíl 1:

Škola organizuje sběrové aktivity

Ukazatelé naplnění:

- sběr víček z PET láhví (celý rok – celá škola)
- sběr starého papíru, kartonů (celý rok – celá škola)
- sběr nebezpečného odpadu a skla – monočláanky, baterie, drobného elektrozařízení ve třídách, v učebně přírodopisu, u školníka (během celého roku)
- sběr starých tonerů, vypotřebované náplně z barev do tiskáren

Dílčí cíl 2:

Škola vzdělává žáky i pedagogy v hospodaření a třídění s odpady

Ukazatelé naplnění:

- třídění odpadů ve třídách (papír, plasty, PET víčka, monočláanky, drobné elektrozařízení, ostatní – celá škola – celý rok)
- třídící nádoby na PET láhve – na chodbách v celém areálu školy, kelímky od jogurtů (mléka) a ovoce – u automatu na 1.patře – celý rok
- třídění kartónů a papírů (jídelna, celá škola – celý rok)
- projekty, soutěže a hry o odpadech na 1. i 2. stupni, ŠD
- netradiční výrobky z odpadového materiálů

- používání „šmíráků“ = papíry popsané z jedné strany, používání recyklovaného papíru (nové sešity žáků, Vv, PČ apod.), ekologické výukové programy - výroba papíru – všichni
- recyklace a další výroba výrobků z plastů (na škole jsou umístěny 1 ks lisovačů na PET láhve)
- rozměrný odpad - 2× ročně je v areálu školy přistaven kontejner na kusový odpad (k úklidu okolí školy – týden Země, dle potřeby)

Dílčí cíl 3:

Škola snižuje spotřebu energie, vody a jiných surovin

Ukazatelé naplnění:

- energetický audit
- úsporné svítidla
- úsporné splachování na WC (jednou měsíčně kontrola funkčnosti zařízení na úsporu splachování)
- postupná výměna vnitřku splachovačů
- ekologický papír (posouzení nabídky papíru do kopírek a tiskáren, dodávky sešitů a dalších papírenských potřeb)
- další zateplení školy a výměna nefunkčních oken
- správci ICT celoročně koordinují úsporný provoz přístrojů v počítačových učebnách, kabinetech a třídách
- v oknech tříd na celé škole – funkční žaluzie, nastavitelné pro dobu slunečního svitu i šera (1x ročně - kontrola o jarních prázdninách BOZP)
- osvětlení - pouze v době vyučování, během přestávek - regulace světel (snížení svítivosti o polovinu) – všichni
- ohřev vody slunečním fototermickým systémem – využití pí uklízečkami k úklidu
- krátkodobé intenzivní větrání - celá škola během celého školního roku
- ve třídách - teploměry vzduchu pro udržení optimální teploty
- ústřední topení s funkčním nastavením vzduchu pro regulaci – osazení termostatickými hlavicemi (55 okruhů – regulováno termostatickými hlavicemi řízenými počítačem)
- ekvitermní regulace tepla
- snížení teploty ve skladech a v místnostech v nočních hodinách, o víkendech i během prázdnin - p. ředitel školy, p. školník
- v areálu školy – na chodbách, sociálních zařízeních, v šatnách budou instalovány poutače k šetření energie, vody, správnému třídění odpadů, sběru baterií, drobného elektrozařízení – každoročně doplňovány a obnovovány

Dílčí cíl 4:

Vlídne prostředí školy – vnitřní i vnější

Ukazatelé naplnění:

- ve třídách, učebnách i na chodbách školy - květiny, které slouží nejen k estetizaci školy, ale rovněž jako učební pomůcka
- na jaře (v Týdnu Země) – projektový týden, žáci vysadili svůj strom, keřík, květiny, provedou úklid ve vnitřních i vnějších prostorách školy – žáci EKoP a ČaSP, zájemci
- podzim – jsou prořezány staré stromy a keře – p. školník
- udržování zeleně v atriích – vyučující a žáci v předmětech ČaSP a EKoP
- na oknech tříd, na stromech v okolí školy – budky pro sýkorky, krmení pro ptáky – žáci, třídní učitelé 1. stupně

- o prázdninách je proveden postřik zeleně proti škůdcům – ve škole i v celém areálu
- o prázdninách vymalované chodby, třídy, natřené šatny
- výměna lavic a židlí včetně nábytku na škole
- další třídy budou osazeny interaktivní tabulí
- rekonstrukce zařízení pro komunikaci

Dílčí cíl 5:

Měření ukazatelů životního prostředí

Ukazatelé naplnění:

- v areálu školy – meteorologická budka s nádobou na srážky
- meteorologická měření – okamžitá, maximální, minimální teplota, množství a pH srážek, mraky – EKoP
- hydrologická měření – teplota a pH vody, konduktivita, alkalita - jednou měsíčně
- průběžné hlášení odevzdaného odpadu – papír, víčka, elektrozařízení, železa, baterií na oddělení místního hospodářství Magistrátu města Karviná

DLOUHODOBÝ CÍL: ŠKOLA MÁ DOBRÉ MATERIÁLNÍ PODMÍNKY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVU A VZDĚLÁVÁNÍ

Dílčí cíl 1:

Škola je vybavena pro výuku přírodopisu, přírodovědy a průřezových témat environmentální výchovy

Ukazatelé naplnění:

- učebna a kabinet přírodopisu jsou vybaveny dostatečným množstvím kvalitních pomůcek (pH metry, konduktometry, pracovní listy k jednotlivým projektům, laboratorní soupravy, soupravy do ekologických praktik aj...)
- vybudovány multimediální učebny – pro první stupeň, F, Ch, JA, JF, JN, M, Z...
- učebny informatiky jsou vybaveny přírodopisnými výukovými programy, programy pro environmentální výchovu, programy na interaktivní tabuli

DLOUHODOBÝ CÍL: ŠKOLA VEDE ŽÁKY KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU

Dílčí cíl 1:

Žáci se zdravě stravují

Ukazatelé naplnění:

- větší informovanost o zdravé stravě – nástěnky školní jídelny, EKO – nástěnka
- vzdělávací akce a projekty (přednášky, besedy) v rámci přírodopisu, občanské a rodinné výchovy, ČaSP, EKoP, tělesné výchovy a dalších předmětů...
- besedy o anorexii a bulimii (1 beseda za rok pro žáky 8. a 9. tříd)
- pitný režim (školní jídelna – džusy, čaj, kakao)

Dílčí cíl 2:

Žáci zvyšují a udržují svou fyzickou zdatnost a pečují o zdraví

Ukazatelé naplnění:

- celoroční soutěž o nejsportovnější třídu, sportovce (alespoň pět disciplín během roku)
- lyžařský kurz (jednou za rok pro žáky 7. tříd)

- vycházky do přírody, outdoorové aktivity (třídní kolektivy, kroužky, výlety – během školního roku – celá škola)
- kroužek Biologie člověka (nabídka pro děti 1. i 2. stupně)
- besedy o prevenci sociálně-patologických jevů, kouření, alkoholismu, drogách a ostatních návykových látkách, vodních dýmách (v rámci Výchovy ke zdraví v hodinách Přv v 5. roč. a Př, Ov na 2. stupni)
- besedy na téma sexuální výchova a zdravý životní styl (pro žáky 8. a 9. tříd zařazeny do výuky Př, Ov...)
- praktický nácvik první pomoci a chování při živelných pohromách, vyhlášení poplachu – jednou za rok, obsah učiva Př v 8. a 9. roč., v ostatních předmětech při probírání témat souvisejících s danou problematikou

3.7 POŽADOVANÁ ZPŮSOBILOST PEDAGOGICKÉHO SBORU K EVVO, DVPP

DLOUHODOBÝ CÍL: KVALITNÍ ZAČLENĚNÍ EVVO DO ŠVP VE SPOLUPRÁCI S PEDAGOGICKÝM SBOREM A VEDENÍM ŠKOLY, ŽÁKY, OSTATNÍMI ZAMĚSTNANCI, RODIČI I VEŘEJNOSTI

Dílčí cíl 1:

Průběžné další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ukazatel naplnění cíle:

- ve škole je alespoň jeden pedagog pověřený koordinováním EVVO
- pedagogičtí pracovníci budou průběžně absolvovat DVPP se zaměřením na EVVO, vzdělávání je v rozsahu minimálně tří hodin, je nabízené Krajským vzdělávacím a informačním centrem Nový Jičín, Karviná, ekologickými centry Vita, Tereza, Lipka, M.R.K.E.V, KEV apod.
- zpřístupnění odborné literatury v učebně Př s EVVO tematikou, manuálů k projektům zabývajících se životním prostředím, pomůcek – pro všechny pedagogické pracovníky, žáky, rodiče, veřejnost...
- bude vybudována učebna školního informačního centra, zčásti zaměřená i na ekologii, bude přístupná pedagogickým pracovníkům, žákům, rodičům, veřejnosti...
- možnost využívání odborné ekologické učebny s interaktivní tabulí, interaktivních učebnic přírodopisu, výukových programů – všichni proškolení

DLOUHODOBÝ CÍL: ZLEPŠÍ SE TÝMOVÁ SPOLUPRÁCE PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ A ZAMĚSTNANCŮ ŠKOLY S RODIČI I VEŘEJNOSTÍ

Dílčí cíl 1:

Zlepšíme týmovou spolupráci a komunikaci

Ukazatel naplnění cíle

- ekotým školy složený ze všech zástupců školy (žáci, učitele, vedení školy, správní zaměstnanci...), pravidelné informace na poradách, předmětových komisích, třídních schůzkách, styk s veřejností a institucemi ve městě, kraji i na republikové úrovni

Dílčí cíl 2:

Pomoc rodičů při ekologické výchově

Ukazatel naplnění cíle

- uskutečnění společných i celoročních akcí (Den dětí, Týden Země, sběr papíru, elektrozařízení, PET víček, Mikulášské bruslení...)

4 PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM A ZAMĚŠTNANCI ŠKOLY

Pravidla spolupráce vycházejí z metodického pokynu k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních č. j. 32338/2000-22 a jeho přílohy. Tato pravidla byla dohodnuta na společné schůzce s ředitelem školy Mgr. Liborem Stáňou dne 3. září 2007 a jsou každým rokem v přípravném týdnu obnovována, doplňována a konzultována.

Pro realizaci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen EVVO) se škola a vedení zavazuje:

S koordinátorem environmentálního vzdělávání a výchovy spolupracuje a vytváří potřebné podmínky pro jeho činnost v zájmu plnění úkolů, které v tomto směru školství ukládá zákon č.123/98 Sb., o právu na informace o životním prostředí, a Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, a Školský zákon. Vedení školy bere na vědomí postupy doporučené Metodickým pokynem MŠMT ČR z roku 2001.

- zařadit program EVVO jako součást školního vzdělávacího programu
- podporovat realizaci výchovně vzdělávacích cílů EVVO
- realizovat strategické cíle EVVO – obhájením mezinárodního titulu EKOŠKOLA (rozpracování čtyř základních témat – voda, energie, odpady, životní prostředí), realizace mezinárodního programu Globe - rozvinout znalosti o stavu, příčinách, důsledcích poškození ŽP, obhájit titul Škola udržitelného rozvoje, účast v dalších ročních projektu Recyklohraní, což je školní recyklační program, který si klade za cíl realizaci zpětného odběru baterií, akumulátorů a elektrozařízení, spojený s osvětovou činností v problematice nakládání s odpady ve školských zařízeních v České republice
- potvrdit ve funkci koordinátora EVVO Mgr. Libuši Machurovou a vytvářet podmínky pro její práci (schůzky s ředitelem, společné konzultace o dané problematice, možnost účasti na schůzkách předmětových komisí, podpora vedení při realizaci aktivit Ekoškoly a udržitelného rozvoje, programu Globe a Recyklohraní)
- bude oceněna 13. platovou třídou nebo specializačním příplatkem ve výši 1 000–2 000 Kč
- podpořit další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO a účast koordinátora na vzdělávacích akcích EVVO
- vytvářet podmínky pro přípravu a realizaci Koncepce EVVO
- Konceptu EVVO považuje za přílohu ŠVP, podporuje zařazení EVVO do ŠVP
- podle možností vyhodnocuje a oceňuje naplňování Koncepce EVVO koordinátorem i ostatními zaměstnanci školy
- aktivity ročního plánu EVVO dává zaměstnancům školy na vědomí prostřednictvím týdenních a měsíčních plánů školy,
- s finanční podporou ekologických aktivit počítá v rozpočtu školy
- podporuje další vzdělávání koordinátora EVVO, pedagogických pracovníků i správních zaměstnanců školy zaměřené na EVVO
- podporuje vybavenost školy učebními pomůckami potřebnými pro EVVO, usiluje o vhodné prostorové zázemí
- zabezpečuje postupnou ekologizaci provozu školy
- uvědomuje si velký význam výchovy příkladem, dbá na to, aby celkový chod školy byl v souladu s pedagogy hlásanými principy udržitelného rozvoje Země
- zajišťovat vybavování školy učebními pomůckami potřebnými pro EVVO, realizace ekologických kurzů, exkurzí apod.

- vytvářet podmínky pro spolupráci koordinátora, ekotýmu školy, pedagogických pracovníků, správních zaměstnanců, SRŠ, s veřejností, institucemi na různých úrovních, ekologickými centry, středisky (KEV, Tereza, Vita, M.R.K.E.V, Pavučina, Lipka...)

Pro plnění úkolů EVVO na škole bude koordinátor vykonávat následující činnosti:

- ve spolupráci s ostatními členy pedagogického sboru a vedením školy, ekotýmem připraví dlouhodobý program EVVO a roční realizační plán
- účastní se dalšího vzdělávání v oblasti EVVO
- sestavuje a řídí činnost ekotýmu na škole, usiluje o obhájení titulu Ekoškola, Škola udržitelného rozvoje, koordinuje projekt Recyklohraní, Globe...
- podílí se na společné realizaci výchovně vzdělávacích cílů (např. k udržitelnému rozvoji, vytváření pozitivního vztahu k přírodě, řešení globálních problémů atd.)
- pomáhá vytvářet příjemné prostředí na škole pro naplnění vytýčených cílů
- iniciuje proměny v okolí školy (venkovní učebna, mapování zeleně aj.)
- přináší do školy novinky ze školení (nové pomůcky, literaturu, výukové programy a jiné), vede jejich evidenci
- navazuje a koordinuje spolupráci s ostatními školami, organizacemi, např. se zahrádkáři, se stanicí přírodovědců, sdruženími – VITA Ostrava, Ekologické sdružení Tereza Praha, školským zařízením pro environmentální vzdělávání Lipka Brno, KEV, M.R.K.E.V, Pavučina, Globe školami, Ekoškolami v ČR (zahraničí)
- informuje společně s ostatními kolegy rodiče na třídních schůzkách, dnech otevřených dveří o aktivitách uskutečněných v rámci Ekoškoly, vtahuje je do ekologických aktivit, např. formou exkurzí, vycházek, školních výletů do přírody atd.
- iniciuje projektové vyučování, projektové dny, popř. i dlouhodobé projekty
- zajišťuje a koordinuje prezentaci výsledků činností EVVO ve školním rozhlasu – eko okénko, ve školním časopise Borováček s přílohou Ekologické noviny, v regionálním tisku, na výstavkách, na nástěnce EVVO
- spolupracuje s městem jako zřizovatelem, odborem stavebního a životního prostředí Magistrátu města Karviné, odborem školství města a kraje, technickými službami, Zdravým městem
- řídí a navazuje spolupráci s dalšími Ekoškolami

5 ZAČLENĚNÍ DLOUHODOBÝCH ZÁMĚRŮ EVVO DO OFICIÁLNÍCH DOKUMENTŮ ŠKOLY

Přestože hlavní strategií školy jsou jazyky, EVVO má podporu vedení školy i ostatních pedagogů a zaměstnanců školy, o čemž svědčí snaha o znovu získání (obhájení) titulu Škola udržitelného rozvoje 1. stupně pro další roky a z mezinárodního titulu bronzová Ekoškola v období 2024 – 2027 na titul stříbrná Ekoškola V červnu 2024 byla provedena (a další budou provedeny v září daného školního roku) SWOT analýza školy, na kterou navazuje koncepce EVVO na škole a zařazení čtyř základních témat Ekoškoly (voda, energie, odpady, životní prostředí) jako příloha ŠVP a základních dokumentů školy. Průřezové téma environmentální výchovy, včetně podmínek pro jeho realizaci, pedagogové rozpracovali a zařadili společně do všech kapitol ŠVP a samostatného předmětu Př, Ekologická praktika, Člověk a svět práce a Seminář z přírodovědných předmětů.